

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL ÖZDEMİR'E AİT 7/40187 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

4634 Sayılı Şeker Kanunu'nun 5'inci maddesinde yer alan "Şeker pancarı fiyatları her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenir." hükmü gereğince şeker pancarı şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üretici ve/veya üretici temsilcileri arasında mutabakatla belirlenmekte olup fiyatların belirlenmesinde yıllık enflasyon oranı, üretici maliyetlerindeki artış, dünya pancar fiyatları ve alternatif ürün paritesi dikkate alınmaktadır.

Şeker satış fiyatları da Şeker Kanunu'nun 5'inci maddesinde yer alan "Şeker satış fiyatları, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler tarafından serbestçe belirlenir." hükmü gereğince şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler tarafından serbestçe belirlenmekte olup fiyatların belirlenmesinde maliyetler, dünya borsa fiyatları, iç fiyatlar, arz talep dengesi, spekülasyon etkileri vb. hususlar dikkate alınmaktadır.

Şeker, depolama ve finansman maliyeti yüksek bir ürün olduğundan uzun süreli stokta tutulması, ilave finansman yükü, depolama giderleri ve kalite kaybı riskleri doğurmaktadır. Bu nedenle, şekerin elde kalması ve daha yüksek stok zararları oluşması yerine, satılabilir piyasa fiyatlarından satış yaparak ürünü nakde dönüştürme yöntemi tercih edilmektedir. Bu uygulama; çiftçi pancar bedellerinin zamanında ödenmesi, personel ve işletme giderlerinin karşılanması ve üretim sürekliliğinin sağlanması açısından zorunluluk arz etmektedir.

Öte yandan pazarlama yılı başlarında, ülke genelinde şeker arz fazlası ve yeni kampanya dönemi üretilen şekerin piyasaya girmesi nedeniyle fiyatlar düşük seyretmektedir. Pazarlama yılı ilerledikçe ve piyasa stokları azaldıkça fiyatlar yükselmekte; bu dönemlerde yapılan fiyat güncellemeleriyle ticari maliyetlerine yakın veya maliyetlerinin üzerinde satış gerçekleştirebilmektedir.

Söz konusu uygulama, süreklilik arz eden bir satış politikası olmayıp rekabetçi piyasa koşullarında faaliyetlerin, üretimin ve arz güvenliğinin sürdürülebilirliğini temin etmeye yönelik ticari bir zorunluluktur.

2024/2025 pazarlama yılında 2 milyon 837 bin 250 ton A kotası tahsis edilmiş, A kotasının %99'unun üzerinde yurt içi şeker arzı gerçekleştirilmiştir. 396 bin ton stokla başlanan 2024/2025 pazarlama yılı üretim ve satış gerçekleştirmeleri sonucu 157 bin ton A kotası stoku ile tamamlanmıştır.